ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Дизайн	Рівень вищої освіти	перший (бакалавр)
Кафедра	Дизайн середовища	Рік навчання	I
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни	обов'язкова
Спеціальність	022 Дизайн	Семестри	2

РОБОТА В МАТЕРІАЛІ

Семестр 2 (січень-травень 2022/23 н.р.)

Лектор Босий Іван Михайлович, кандидат мистецтвознавства, старший викладач кафедри «Дизайн середовища» ХДАДМ
E-mail kafedra.inob@gmail.com
Заняття за розкладом в ауд. 105 (корпус 2) та online.
Адреса 61002, Харків, вул. Мистецтв, 8, корпус 2, поверх 2, ауд. 204
Телефон (057) 706-02-46 (кафедра «Дизайн середовища»)

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з лектором є електронні листи (тільки у робочі дні до 18-00). Умови листування: в темі листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни; в полі тексту листа позначити ПІБ студента, який звертається (анонімні листи на розглядаються); файли підписуються таким чином: прізвище_завдання. Розширення: текст – doc, docx, ілюстрації – jpeg, pdf. Окрім роздруківок для аудиторних занять, роботи для рубіжного контролю (збір матеріалу та авторські ескізи) мають бути надіслані на пошту викладача або кафедри. Консультування з викладачем в стінах академії відбуваються у визначені дні та години.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами для вивчення дисципліни «Робота в матеріалі» є: Стандарт вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, галузі знань 02 «Культура і мистецтво» за спеціальністю 022 «Дизайн», що затверджений та введений в дію Наказом Міністерства освіти і науки України від 13.12.2018 р. № 1391. В ньому наведено: *теоретичний зміст предметної області:* поняття, концепції, принципи дизайну та їх використання для забезпечення заданих властивостей та естетичних характеристик об'єктів дизайну (за спеціалізаціями) та *методи, методики та технології*: методики проєктування та виготовлення одиничних, комплексних, багато-функціональних об'єктів дизайну; технології роботи у відповідних спеціальних матеріалах (за спеціалізаціями). Ряд компетентностей випускника (з переліку інтегральної, загальних і спеціальних – фахових, предметних) забезпечуються вивченням цієї дисципліни - «Робота в матеріалі».

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Базою навчального тезаурусу дисципліни «Робота в матеріалі» є складений за авторською методикою. Практичний курс (укладач к. мист.., ст. викл. Іван Босий) базується на історичних та сучасних даних (монографії, підручники, навчальні посібники, словники-довідники, каталоги, електронний ресурс мережі Інтернет зі світової та вітчизняної архітектурно-дизайнерської практики). Вступна лекція до курсу супроводжується відповідними наочними зразками у вигляді слайдів та відео.

ПОСИЛАННЯ НА МАТЕРІАЛИ

Додаткові науково-інформаційні матеріали, літературні джерела, у тому числі актуальні розробки в галузі сучасних технологій, підприємств – виробників, приклади застосування матеріалів у формуванні предметно-просторового середовища можна переглянути у мережі Інтернет. Відповідні посилання на потрібний сайт надаються викладачем підчас занять або за проханням студента після закінчення лекції, а також в процесі електронного листування.

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Для створення авторських ескізів - білі аркуші формату А4 та графічні матеріали (за вибором студента). Комп'ютерна техніка (ноутбук, планшет тощо) з можливістю виходу до мережі Інтернет. Для іноземних студентів, які недостатньо володіють державною мовою України пропонується використання необхідних для паралельного перекладу гаджетів (смартфону, планшету, ноутбуку). Головними програмами, необхідними для опанування практичного матеріалу та створення авторської дизайн-пропозиції є Rhinoceros (3d моделювання) та CorelDRAW (2d моделювання). Проведення вступної лекції до курсу здійснюється в режимі ONLINE – в програмі SKIPE або ZOOM.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни - формування у студента практичних навичок для повноцінної самостійної роботи з дерев'яним рельєфом та фактурою та їх використання для створення абстрактних творчих композицій.

Завдання дисципліни:

— ознайомити студента з принципами побудови абстрактної композиції;

— ознайомити з різноманітними технологіями роботи з деревиною;

— надати можливість для самостійної роботи над абстрактною композицією з використанням рельєфу.

знати: основні принципи комбінаторики, як чинник композиційної структури; основні підходи до роботи з деревиною при створення творчих робіт; основні сфери застосування дерев'яних матеріалів і об'єктів з них в дизайні середовища.

уміти: створювати композиційно цілісні гармонійні рішення, що відповідають якості декоративності, виконувати рельєфні композиції у матеріалі; виконувати власноруч всі необхідні технологічні процеси у матеріалі;

отримати навички: створення декоративної рельєфної композиції при застосування різноманітних технік роботи з деревиною.

ОПИС І СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна вивчається протягом другого семестру 1 курсу та складається зі 120 навчальних годин (4 кредити ECTS), з яких 60 годин практичні заняття, 60 годин самостійні заняття.

Дисципліна містить 1 тематичну вступну лекцію. Структура дисципліни складається з 2-х модулів. Програмна задача кожного модулю полягає у наданні викладачем та опануванні студентами знань щодо створення декоративних фронтальних композицій з деревини. Рубіжна перевірка рівня і якості отриманих знань здійснюється у процесі модульного перегляду, підсумкова – під час екзаменаційного перегляду. Дисципліна структурується з 2-х розділів, які містять 6 тем для практичного опрацювання дисципліни.

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1. Поняття «декоративності та абстрактності» в художній творчості.

Тема 1. Збір аналогів до виконання завдання.
Створення альбому аналогів різноманітних арт-об'єктів, виконаних з деревини

Тема 2. Ескізи побудови творчих композицій.
Графічні ескізи та макети з білого паперу у масштабах 1:5, 1:2.
Пошук рельєфності композиції.
Розробка макету в масштабі 1:1 з метою моделювання всіх бажаних висот, вигинів та фактур, що пропонуються в роботі.

Тема 3. Підготовка до роботи з деревиною.
Побудова елементів творчої роботи в комп'ютерній програмі (векторній або 3d) з метою підготовки до фрезерування або роботі на лазерному обладнанні.
Затвердження ескізу.

Модуль 2. Практичне виконання творчої композиції з деревини

Тема 4. Виготовлення основи та елементів творчої композиції з деревини
Уточнення моделі.
Виконання основи композиції в розмірі 300 х 400 мм.
Випилювання елементів композиції. Обробка поверхонь.

Тема 5. Декоративне оздоблення поверхонь дерев'яних елементів
Обробка поверхонь дерев'яних елементів та основи роботи.
Застосування технік: маркетрі, інтарсія, інкрустація, обробка гарячим піском, тонування, випалювання тощо.

Тема 6. Склеювання та оформлення готової творчої роботи
Доводка роботи. Шліфування поверхонь.
Склеювання елементів роботи. Приклеювання сегментів до основи композиції.

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми і зміст матеріалу розкриваються у процесі проведення практичних занять. Самостійна робота студента спрямована на створення авторської творчої композиції з деревини. Зміст самостійної роботи включає пошук і аналіз додаткової інформації, аналіз аналогів та матеріалу, розробку авторського дизайн-рішення.

РОЗПОДІЛ ТА ЗМІСТ МАТЕРІАЛУ

№	Тема	Вид заняття	Кіл. годин	Зміст	Рубіжний контроль	деталі
1	2		3	4	5	6
Модуль 1. Поняття «декоративності та абстрактності» в художній творчості						
1.	**Тема 1.**	Практичні/ самостійні	**4/4**	Вступна бесіда на тему «Поняття про декоративність та абстрактність. Ознайомлення з арт-дизайном.	Консульта-ції з керівником	Робота з літературою, сбір матеріалу.

				Інформація про сучасне обладнання, за допомогою якого можна створювати декоративні композиції».		Дослідження і аналіз аналогів.
2.	**Тема 2.**	Практичні/ самостійні	**14/14**	Виконання ескізів творчої композиції з деревини. Розробка графіки. Виготовлення макетів. Пошук рельєфності композиції.	Консульта-ції з керівником	Графічна подача, пошукові ескізи приносяться на заняття, макетування
3.	**Тема 3.**	Практичні/ самостійні	**14/14**	Розробка макету в масштабі 1:1 з метою моделювання всіх бажаних висот, вигинів та фактур, що пропонуються в роботі. Побудова елементів творчої роботи в комп'ютерній програмі CorelDraw або Rhinoceros з метою підготовки до фрезерування або роботі на лазерному обладнанні. Затвердження ескізів.	Консульта-ції з керівником Модульний перегляд	Графічна подача, пошукових ескізів, макетів. Затвердження авторського рішення
Модуль 2. Практичне виконання творчої композиції з деревини						
4.	**Тема 4.**	Практичні/ самостійні	**8/8**	Уточнення моделі. Виконання основи композиції в розмірі 300 х 400 мм. Випилювання елементів композиції. Обробка поверхонь. Перевірка якості виконання основи та елементів творчої роботи з деревини.	Консульта-ції з керівником	Виготовлення елементів композиції у матеріалі.
5.	**Тема 5.**	Практичні/ самостійні	**10/10**	Обробка поверхонь дерев'яних елементів та основи роботи. Застосування технік: маркетрі, інтарсія, інкрустація, обробка гарячим піском, тонування, випалювання тощо.	Консульта-ції з керівником	Декорування дерев'яних поверхонь.
6.	**Тема 6.**	Практичні/ самостійні	**10/10**	Доводка роботи. Шліфування поверхонь. Склеювання елементів роботи. Приклеювання сегментів до основи композиції.	Консульта-ції з керівником Екзаменаційний перегляд	Завершення роботи над оформленням творчої роботи. Підготовка до перегляду.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

<table>
<tr><th rowspan="2">Сума балів за всі види навчальної діяльності</th><th rowspan="2">Оцінка ECTS</th><th colspan="2">Оцінка за національною шкалою</th></tr>
<tr><th>для екзамену, курсового проекту (роботи), практики</th><th>для заліку</th></tr>
<tr><td>90-100</td><td>A</td><td>Відмінно</td><td rowspan="5">зараховано</td></tr>
<tr><td>82-89</td><td>B</td><td rowspan="2">Добре</td></tr>
<tr><td>75-81</td><td>C</td></tr>
<tr><td>64-74</td><td>D</td><td rowspan="2">Задовільно</td></tr>
<tr><td>60-63</td><td>E</td></tr>
<tr><td>35-59</td><td>FX</td><td>незадовільно з можливістю повторного складання</td><td>не зараховано з можливістю повторного складання</td></tr>
<tr><td>0-34</td><td>F</td><td>незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни</td><td>не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни</td></tr>
</table>

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Дисциплінарна та організаційна відповідальність. На проведення занять з дисципліни розповсюджуються загальноприйняті норми і правила поведінки у закладі вищої освіти. Під час занять не допускаються дії, які порушують порядок і заважають навчальному процесу, будь то занадто гучне спілкування, вільне пересування аудиторією чи користування мобільними телефонами. З боку викладача вітається активна участь студента і його власна думка в обговоренні актуальних питань, що розглядаються. В разі необхідності викладач має право на оновлення змісту навчальної дисципліни на основі інноваційних досягнень і сучасних практик у відповідній галузі, про що повинен попередити студентів. Викладач повинен створити безпечні та комфортні умови для реалізації процесу навчання особам з особливими потребами здоров’я (в межах означеної аудиторії).

Міжособистісна відповідальність. У разі відрядження, хвороби або іншої важливої причини лектор має право перенести заняття на інший день за умови узгодженості з навчальною частиною та існуючим розкладом занять. Про дату, час та місце проведення занять лектор інформує студентів через старосту групи.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНОСТІ

Не припустимі пропуски лекцій студентами без поважних причин. Причини пропуску занять мають бути підтверджені деканатом факультету ДС. У разі пропуску занять студент має самостійно опрацювати матеріали теми лекцій і зробити відповідні записи в конспекті. Відсутність студента на модульному тижні і невиконання самостійної проектної роботи впливає на зниження підсумкової оцінки (мінус 5 балів за пропуск).

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Під час написання статей, текстів доповідей для участі в конференціях (за особистим бажанням студента) студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (не допускається плагіат – суттєве запозичення або копіювання в статті чужих матеріалів без посилання на автора чи оригінал об'єкту середовища (предмету дизайну).
Корисні посилання: https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2			**ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ ПЕРЕГЛЯД**	**СУМА**
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6		
12	**14**	**14**	**12**	**14**	**14**	**20**	**100**

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Бали			**Критерії оцінювання**
	0–40	0–40	
A+	40	40	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми та самостійного курсу, проявив креативне мислення при виконанні самостійного завдання, високий рівень виготовлення творчої роботи з деревини, додатково підготував тези доповіді для наукової конференції, виступив з доповіддю на студентській конференції.
A	37–39	37–39	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми та самостійного курсу, проявив креативне мислення при виконанні самостійного завдання, високий рівень виготовлення творчої роботи з деревини.
A-	36	36	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми та самостійного курсу, проявив креативне мислення при виконанні самостійного завдання, високий рівень виготовлення творчої роботи з деревини.
B	32–35	32–35	Студент добре опанував обсяг матеріалу самостійного курсу, достатньо високий рівень виготовлення творчої роботи з деревини.
C	2–31	22–31	Студент в цілому добре опанував матеріал теми та самостійного курсу, творчо та якісно виконав більшість поставлених завдань, але виконана робота має суттєві недоліки, не високий рівень виготовлення творчої роботи з деревини.
D	10–21	10–21	Студент у недостатньому обсязі опанував матеріал самостійного курсу, низький рівень виготовлення творчої роботи з деревини, багато помилок
E	1–9	1–9	Студент у недостатньому обсязі опанував матеріал самостійного курсу, вирішив в цілому основні поставлені завдання, але виконана робота має багато значних недоліків (відсутність змістовного аналізу аналогів, помилки в обробці графічного матеріалу, несвоєчасна подача виконаної роботи на залік без поважної причини тощо).
	0	0	Пропуск рубіжного контролю

СИСТЕМА БОНУСІВ

Передбачено додаткові бали за активність студента під час виступу на конференції та публікацію статті у збірнику матеріалів студентської конференції/у фаховому виданні (5балів).

КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ, ЯКІ МАЮТЬ БУТИ СФОРМОВАНІ В РЕЗУЛЬТАТІ ОСВОЄННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі дизайну, або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій і методів дизайну та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)	Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання (РН)
ЗК 1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. **ЗК 6.** Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. **ЗК 9.** Здатність зберігати та примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань. про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	**РН 1.** Застосовувати набуті знання і розуміння предметної області та сфери професійної діяльності у практичних ситуаціях. **РН 6.** Усвідомлювати відповідальність за якість виконуваних робіт, забезпечувати виконання завдання на високому професійному рівні. **РН 11.** Розробляти композиційне вирішення об'єктів дизайну у відповідних техніках і матеріалах. **РН 16**. Враховувати властивості матеріалів та конструктивних побудов, застосовувати новітні технології у професійній діяльності.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	
СК 2. Здатність здійснювати формоутворення, макетування і моделювання об'єктів дизайну. **СК 6.** Здатність застосовувати у проектно-художній діяльності спеціальні техніки та технології роботи у відповідних матеріалах (за спеціалізаціями).	

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література:

1. Зиміна С.Б. Стилі інтер'єру / Зиміна С.Б. К.: Довіра, 2018. 360 с.
2. Сьомка С.В., Антонович Є.А. Дизайн інтер'єру, меблів та обладнання : підручник. Київ: Видавництво «Ліра-К», 2018. 400 с.
3. Рижова І.С., Прусак В.Ф., Мигаль С.П., Резанова Н.О. Дизайн середовища: Словник довідник / За ред. д. філос. н. проф. І.С. Рижової. Львів: Простір-М., 2017. 360 с.

4. Трегуб Н.Є. Методичні рекомендації з дисципліни «Основи проектування інтер'єрів і меблів» для студентів 1 курсу денної і заочної (дистанційної) форми навчання за ОПП «Дизайн середовища» до виконання курсового завдання та організації самостійної роботи за темою «Обміри меблів». Спеціальність - 022 «Дизайн», галузь знань - 02 «Культура і мистецтво» Харків: ХДАДМ, 2019. 32 с.
5. Трегуб Н.Є., Босий І.М., Моргун О.В. Експериментальні меблеві технології в дизайносвіті (досвід ХДАДМ) Perspectives of world science and education, October 2-4, 2019 / Abstracts of 1 International scientific and practical conference. CPN Publishing Group Osaka, Japan. 2019. 515 p. P. 271-282.
6. Morhun O.V., Trehub N.E., Bondarenko V.V., Bosiy I.M. Ecological and economic aspects of the fabrication of wooden design-objects on CNC milling machines. Колективна монографія «Сталий розвиток: захист навколишнього середовища. Енергоощадність. Збалансоване природокористування». За наук. ред. д.т.н., проф. Мальованого М.С. Львів: ТзОВ «ЗУКЦ», 2020. 649 с. С. 68-79.
7. Сьомка С.В., Антонович Є.А. Дизайн інтер'єру, меблів та обладнання : підручник. Київ: Видавництво «Ліра-К», 2018. 400 с.

Додаткові джерела

1. Від ремесла до творчості: Збірник /Упоряд. Ю.Г.Легенький. К.: Час, 1990. 152 с., 16 арк. іл.;
2. Від ремесла до творчості: Збірник /Упоряд. Ю.Г.Легенький. К.: Час, 1990. 152 с., 16 арк. іл.;
3. Стивенс Дж. Искусство интарсии. Практическое руководство. [пер: Л. Печатникова]: Ниола-Пресс, 2007. 128 с.
4. Трегуб Н.Е. Отделочные материалы в формировании предметно-пространственной среды: Учеб.пособие. К.: УМК ВО, 1990. 212 с.
5. Baker F., Baker K. Modern Furniture Classics: From 1900 to Now. Carlton Books, 2011. 272 p.
6. Chanson L. Traite d'Ebenisterie. Vial, 2005. 272 p.
7. Colle E. 500 Years of Masterpieces of Italian Furniture: Magnificence and Design. Skira, 2009. 272 p.
8. Cooper J. Victorian and Edwardian Furniture and Interiors: From the Gothic Revival to Art Nouveau. Thames & Hudson, 2007. 256 p.
9. Furniture from Rococo to Art Deco. Taschen, 2000. 816 p.
10. Graubner W. Assemblages du Bois: L'Europe et le Japon face a face. Vial, 2009. 160 p.
11. Hine J.-P. Le mobilier chinois. 10 meubles à construire. Vial, 2009. 144 p.
12. Markman A. B., Wood K. L. Tools for Innovation. Oxford : Oxford University Press, 2009. 256 p.
13. Singh V., Walther B., Krager J., Putnam N. Design for Transformation: Theory, Method and Application. Proceedings of ASME Design Engineering Technical Conferences. 2007. P. 13.
14. Singh V., Skiles S. M., Krager J., Seepersad C. C. Innovations in design through transformation: a fundamental study of transformation principles. Journal of Mechanical Design. 2009. Vol. 131. P. 18.
15. Umney N., Rivers S. Conservation of Furniture. Oxford ; Gillinghem : Batterworth-Heinemann, 2003. 785 p.
16. Weaver J. Transformation facilitators: a quantitative analysis of reconfigurable products and their characteristics. Proceedings of ASME Engineering Technical Conferences. 2008. P. 16.
17. Глушак Д.Д. Посібник з художньої обробки деревини. 2012. 301 с. URL:: https://shron1.chtyvo.org.ua/Hlushak_DD/Posibnyk_z_khudozhnoi_obrobky_derevyny.pdf
18. Коршевер Н. Г. Работы по дереву и стеклу. URL:: http://www.e-

reading.link/bookreader.php/83780/Korshever_-_Raboty_po_derevu_i_steklu.html
19. Работы по дереву. 2014. URL: http://rifmovnik.ru/lib/2/book05_3.htm
20. Художня обробка дерева. URL: https://studfile.net/preview/2412667/page:8/
21. Художня обробка деревини: інструменти, приладдя, матеріали, техніки. URL: https://vseosvita.ua/library/hudozna-obrobka-derevini-instrumenti-priladda-materiali-tehniki-134854.html